

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

ФАКУЛЬТЕТ № 4

**КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН
ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Методологія та організація наукових досліджень в системі публічного
управління та громадських комунікацій**

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціалізація _____

Освітній рівень другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма «Публічне управління та
адміністрування»

Шифр за ОПП: ОК 2

Мова навчання: українська

Кропивницький 2024

Розробник :

СИРМАМІЇХ ІРИНА, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки факультету № 4, кандидат економічних наук, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки факультету № 4
Протокол № 2 від 20. 09. 2024р

**Завідувач кафедри
господарсько-правових
дисциплін та економічної
безпеки**

Сергій ВАСИЛЬЄВ

Робочу програму погоджено з гарантом ОПП «Публічне управління та адміністрування»

Гарант освітньої програми
«04» 09. 2024 року

Олена БУЛГАКОВА

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Мова навчання:	українська	
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Кількість кредитів:	4	
Загальна кількість годин:	120	
Модулів:	2	
Змістових модулів:	1	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	1-й	1-й
Лекції:		6
Семінарські:		6
Практичні:		-
Самостійна робота:		108
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою є надання магістрам ґрунтовної системи знань про методологію наукових досліджень у сфері публічного управління та громадських комунікацій, оволодіння принципами, методами, технологією проведення наукової діяльності, формування здатності до застосування методів, технологій в наукових дослідженнях в сфері публічного управління та громадських комунікацій.

Завдання: формування у магістрів цілісного теоретичного уявлення про методологічні аспекти та системний підхід в наукових дослідженнях з публічного управління; розуміння вимог, що пред'являються до наукових досліджень, наукових методів та інструментарію, що застосовуються в процесі дослідження проблем публічного управління та громадських комунікацій; засвоєння комплексу знань та вмінь, які допоможуть здійснювати діяльність пошукового і творчого характеру в процесі виконання дослідження, навичками ефективної роботи з джерелами інформації.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Публічне управління та адміністрування», передусє проходженню переддипломної практики, виконання кваліфікаційної роботи.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результати навчання дисципліни	Програмні результати навчання					
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 12
Мати цілісне теоретичне уявлення про загальну методологію наукової творчості, пов'язувати загальнофілософські проблеми із вирішенням завдань, що виникають у науково-дослідній та професійній діяльності	+					+
Професійно здійснювати пошук та опрацювання інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інструментів і технологій, зокрема, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем при здійсненні наукової діяльності		+	+		+	+
Кваліфіковано планувати, організовувати і здійснювати наукові дослідження у сфері права з отриманням нових наукових результатів, які мають теоретичне і практичне значення; розробляти та реалізовувати наукові проєкти; використовувати у науковій і науково-педагогічній діяльності доробок інших авторів із додержанням правил академічної доброчесності	+			+		+
Застосовувати методологію наукового дослідження при проведенні власних наукових досліджень		+	+		+	
Вміти відображати результати власного дослідження у наукових публікаціях різних видів, в тому числі у фахових вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях	+	+	+		+	
Вміти здійснювати професійну презентацію результатів власних досліджень на конференціях та інших наукових заходах		+	+		+	+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Навантаження			
	заочна форма			
	усього	у тому числі		
лекції		семінари	ср	
Тема 1. Наука. Історія та основні етапи розвитку	5			5
Тема 2. Основи наукових досліджень	14	2		12
Тема 3. Проблематика наукових досліджень в публічному управлінні. Оцінка ефективності наукових досліджень	16		2	14
Тема 4. Інформаційна база наукового дослідження	12	2		10
Тема 5. Оприлюднення результатів наукових досліджень. Наукові публікації	17		2	15
Тема 6. Організація наукових досліджень	12	2		10
Тема 7. Методи наукових досліджень в системі публічного управління та громадських комунікацій	17		2	15
Тема 8. Моделювання в публічному управлінні	12			12
Тема 9. Метод експертних оцінок в публічному управлінні	15			15
Усього годин:	120	6	6	108

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1.

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ МЕТОДОЛОГІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Наука. Історія та основні етапи розвитку

Предмет і сутність науки. Етапи становлення і розвитку науки. Перша наукова революція (середина XVII – кінець XVIII ст.). Друга наукова революція (кінець XVIII ст. – середина XX ст.). Третя наукова революція (середина XX ст. по наш час). Види наукових досліджень. Наукові теорії. Класифікація наук. Місце та особливості науки публічного управління

Тема 2. Основи наукових досліджень

Методологія наукового дослідження. Методи наукового дослідження. Теоретичні методи наукового дослідження. Емпіричні методи наукового дослідження. Застосування в публічному управлінні. Категоріальний апарат наукового дослідження. Проведення наукового дослідження. Зв'язки в системі.

Тема 3. Проблематика наукових досліджень в публічному управлінні. Оцінка ефективності наукових досліджень

Специфіка наукового і повсякденного пізнання. Проблематика наукових досліджень та її специфіка в публічному управлінні. Науково-дослідна діяльність студентів. Вибір теми та реалізація наукового дослідження в галузізнав «Публічне управління». Оцінка ефективності наукового дослідження

Тема 4. Інформаційна база наукового дослідження

Наукова інформація та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела інформації та їх використання у науково-дослідній роботі. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження. Традиційні варіанти інформаційного пошуку. Сучасні електронні пошукові системи. Основи інтернет-пошуку наукової інформації. Універсальна десяткова (УДК) і бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК). Техніка роботи зі спеціальною літературою.

Тема 5. Оприлюднення результатів наукових досліджень. Наукові публікації

Наукові публікації: поняття, різновиди, основні вимоги. Методика написання наукової статті. Наукова монографія. Тези наукової доповіді (повідомлення). Наукометричні бази даних та показники цитованості науковця. Академічна доброчесність.

Змістовний модуль 2.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ГРОМАДСЬКИХ КОМУНІКАЦІЙ

Тема 6. Організація наукових досліджень

Загальні поняття про наукову діяльність. Інституції та їх повноваження в системі управління науковою та науково-технічною діяльністю в Україні. Повноваження Президента України. Повноваження Верховної Ради України. Повноваження Кабінету Міністрів України. Національна Рада України з питань розвитку науки і технологій. Організація науки в Україні. Національна академія наук України. Галузеві академії наук України. Міністерство освіти і науки України. НАДУ і НАДС як організатори наукової й фахової діяльності в системі публічного управління

Суб'єкти наукової і науково-технічної діяльності. Походження понять наукових ступенів і вчених звань. Болонський процес. Кваліфікаційні рівні, наукові ступені та вчені звання. Система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Система оцінювання науковців. Фінансування наукових досліджень. Система грантів.

Тема 7. Методи наукових досліджень в системі публічного управління та громадських комунікацій

Об'єкт публічного управління як відкрита система. Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища об'єкта управління. Аналіз навколишнього середовища в публічному управлінні. Метод SWOT-аналізу. Метод профілю середовища. Аналіз цілей об'єкта управління. Побудова "дерева цілей". Системний підхід у стратегічному управлінні об'єктом

Тема 8. Моделювання в публічному управлінні

Загальні відомості про моделювання систем. Інформаційно-аналітичне забезпечення публічного управління. Моделювання як метод дослідження у публічному управлінні. Структурно-функціональні моделі сталого розвитку регіонів.

Тема 9. Метод експертних оцінок в публічному управлінні

Сутність методу експертних оцінок. Основні поняття. Методи індивідуального і групового експертного оцінювання. Організація і проведення експертного опитування. Види експертних оцінок. Експертні дослідження в публічному управлінні.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання, у тому числі з використанням квестів.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Екзамен
	20	40	40
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переводу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$P = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

При оцінюванні екзамену на заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною	Оцінка за шкалою	Пояснення
------------	------------------------	------------------	-----------

	шкалою	ECTS	
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82-89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75-81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67-74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

5.3. Методичне забезпечення

1. Робоча програма дисципліни.
2. Плани семінарських занять.
3. Методичні рекомендації та завдання до самостійної роботи
4. Лекції з дисципліни
5. Засоби діагностики знань.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Данильян О. Г. *Методологія наукових досліджень* : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с.
2. Юринець В. Є. *Методологія наукових досліджень* : навч. посібник / В. Є. Юринець. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с.
3. Гуторов О. І. *Методологія та організація наукових досліджень*: навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
4. Зацерковний В. І. *Методологія наукових досліджень*: навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
5. *Розбудова публічного управління та адміністрування: вимоги часу [Текст]* : кол. монографія / за заг. ред. І. І. Савенко, О. В. Ніколюк, Н. М. Корсікової; Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса : Друк Південь, Сімекс-прінт, 2021. 324 с.

Допоміжна література

1. Кузнякова Т. В. *Моделювання як аналітичний метод у державному управлінні. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління.* 2014. Вип. 2. С. 49-56.
2. Бобровський О. *Моделювання і реалізація технологічних засад розвитку публічного управління в територіальних громадах. Аспекти публічного управління.* Том 8 № 6. 2020. С. 178 – 191.
3. Крушельницька Т. А. *Структурно-функціональна модель регіонального системного утворення в методології дослідження публічного управління. Публічне управління та митне адміністрування.* 2020. № 3 (26). С. 10 – 16.
4. Сухоруков А. І. *Моделювання та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів України* : монографія. Київ : НІСД, 2012. 368 с.
5. Бурик З. М. *Експертні дослідження в публічному управлінні. Наукові перспективи.* 2021. № 9 (15). С. 21 -29.
6. Башинська І. *Використання методу експертних оцінок у економічних розрахунках // Актуальні проблеми економіки.* 2015. №7 (169). С. 408-412.
7. Мельник Б. Б. *Роль експертного знання під час прийняття управлінських рішень в публічному управлінні. Публічне управління і адміністрування в Україні.* 2018. Вип. 5. С.64-69.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека Вернадського. URL:<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Законодавство України. URL:<http://www.rada.kiev.ua/> –
3. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта». URL:
<https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=14>
4. Офіційний портал Верховної Ради України.
URL: <https://www.rada.gov.ua/>
5. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:
<https://www.kmu.gov.ua/>

6. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://mon.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України: www.ukrstat.gov.ua.
9. Бібліотеки в Україні: [http:// www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3).